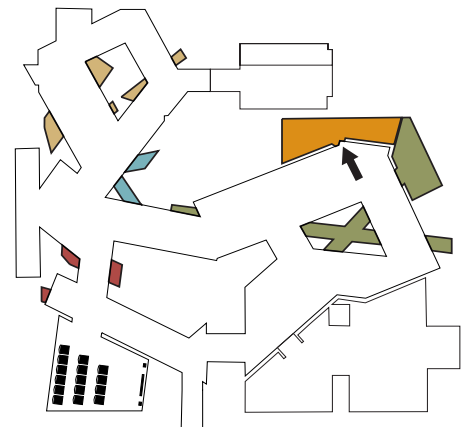

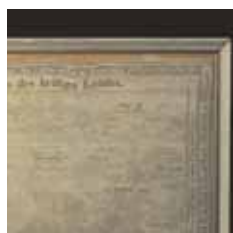
FORJÆTTEDE LANDE

Løftet om landet, der flyder med mælk og honning, er beskrevet i Mosebøgerne. Det forjættede land var i flere tusind år mest af alt et perspektiv i det religiøse liv, før det med zionismen i slutningen af 1800-årene blev til ønsket om en jødisk stat. Men det forjættede land kan også defineres som det land, hvor man har etableret sig, og ønsket om at opnå respekt og anerkendelse på lige fod med landets andre borgere. Med det som drivkraft steg mange jøder op i det højere borgerskab, da de nye borgerrettigheder i 1814 åbnede vejen for dem. Det jødiske borgerskab signalerede bevidst deres nye status og loyalitet over for det danske samfund.

En gruppe ortodokse jøder var i opposition til den zionistiske sag, men levede og åndede for studiet af de hellige skrifter i Det hellige Land. Disse mennesker var helt afhængige af støtte fra bl.a. Danmark, hvor indsamlingen (Chalukkah) i 1920'erne organiseredes af David Simonsen og Estrid Meyer. I den lille bog førtes regnskab med udbyttet fra forseglede røde indsamlingsbøsser, der blev fordelt blandt ortodokse kvinder her i landet. Beg. 20. årh.

Med motivet fra de fromme talmud-lærdes grave samt tekster fra Salme 137 og Jesaias bog udtrykker klædet en religiøs forbundethed med Det hellige Land, Zion. 19. årh.

I mange jødiske hjem verden over findes blå indsamlingsbøsser og træplantningsbeviser fra Det Jødiske Nationalfond, KKL, der udtrykker et zionistisk ståsted. Også i Danmark har zionismen fundet støtte. Dansk Zionistforbund huser flere foreninger, der hver på sin måde knytter sig til staten Israel.

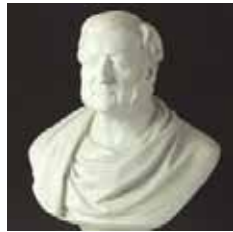
I sidste halvdel af det 19. århundrede steg antallet af tilladelser til at optage panteobligationer, og flere jødiske fabrikanter fik udstedt næringsbeviser. Flere fik højere uddannelser, og forbindelserne mellem det jødiske samfund og den øvrige befolkning styrkedes.

„Pagtens ark“ var en gave fra medarbejderne til Landmandsbankens direktør Emil Glückstadt. Sølvskrinet er foret med cedertræ og har antagelig været anvendt til cigarer. Tegnet af Johan Rohde og udført hos A. Michelsens Sølvsmiede, 1909. Det Mosaiske Troessamfund.

Th. Stein: Meyer Herman Bing, buste i bisquit. Meyer Herman Bing, 1807-1883, var bl.a. fabrikant og formand for Carolineskolen.

Th. Stein: Jacob Herman Bing, buste i bisquit. Jacob Herman Bing, 1811-1896, var bl.a. grosserer og formand for Det Mosaiske Troessamfund. Sammen med F. V. Grøndahl grundlagde de to brødre Bing porcelænsfabrikken Bing & Grøndahl i 1853.

Fra midten af det 19. århundrede blev de første jøder optaget som medlemmer af Det Kongelige Kjøbenhavnske Skydeselskab. Skydeselskabet udviklede sig med tiden til en selskabelig forening for Københavns velstående borgere, og de jødiske medlemmers skydeskiver vidner både om avancement i samfundet og om assimilation. Det Kongelige Kjøbenhavnske Skydeselskab.

Der findes mange motivationer til at lade sig portrættere, og jøder er ikke anderledes end alle andre danskere, der ønsker at kommunikere status og betydning. Man støttede dog gerne en jødisk kunstner.

Joel Ballin: Breine Behrens, 1839. Breine Behrens f. Goldschmidt, 1759-1849 var gift to gange. I sit andet ægteskab fik hun sønnen Salomon Wolff Behrens.

Joel Ballin: Salomon Wolff Behrens, ant. 1839. Salomon Wolff Behrens, 1799-1841.

Levin Bendix Levy: Lazer Simon, 1784. Det første kendte portræt af en dansk jøde er af handelsmanden Lazer Simon, 1717-1784. Det Mosaiske Troessamfund.

Lea Boruszek: Selvportræt, 1975. Maler og grafiker Lea Boruszek er født 1949 i Polen. I det moderne selvportræt møder individet sin omverden med et mere åbent spørgsmål end i de tidligere portrætter.